

Zápis z veřejné přednášky v rámci habilitačního řízení

Uchazeč Mgr. **Christophe Gérard L. Cusimano**, Ph.D.
Pracoviště Masarykova universita – Fakulta filosofická
 Ústav románských jazyků a literatur
Obor OBECNÁ JAZYKOVĚDA

Přednáška byla pronesena ve francouzštině při veřejném zasedání Pražského lingvistického kroužku, které se konalo v pondělí 17.června 2013 od 18H00 v posluchárně č.104 hlavní budovy Filosofické fakulty Karlovy university na Palachově náměstí v Praze. Měla titul *Les articles en français font-ils système ? Perspectives théorique et didactique* [Je ve francouzských členech systém? Pohled teoretický a didaktický]. Zasedání řídil Tomáš Hoskovec z titulu předsedy PLK, účastnilo se ho celkem 18 osob, z toho 4 členové hodnotící komise: Eva Klímová, Vladimír Petkevič, Jan Radimský, Tomáš Hoskovec. Podpisová listina, oficiální pozvánka i pomocné materiály přednášejícího jsou přiloženy.

Cílem přednášky nebylo vyložit celou kategorii členu v systému francouzského jazyka, nýbrž ukázat, že v užívání členu panuje řád. Záměr byl vědomě a jednoznačně pedagogický: umožnit studentům francouzštiny prožít, či nahlédnout, že francouzský člen není schválnost, která se staví proti nim, že podléhá řádu, jemuž lze porozumět. Nástroje k tomu zvolené byly teoreticky dobře promyšlené.

Přednášející vyšel z výkladového aparátu Marca Wilmeta, využívaje zároveň pozdějších komentářů Christiana Touratiera. V kontextu francouzské lingvistiky je to k danému tématu dobrá volba: představuje současný stav badání, přitom takový, který zná minulost, zejména Gustava Guillaumea, a vyrovnává se s ní, takže badatel nemusí znovu – pracně a trapně – objevovat již objevené. Výkladové pojmy jsou hodně abstraktní, což pro praktické použití vyžaduje jistý cvik, ba přímo zácvik; zácvik ovšem vyžaduje každý teoretický aparát, byť by šlo jen o školní větný rozbor. Výhodou zvolené abstrakce je to, že nabízí výklad jednotný, nerozmělněný výčty případů, příkladů a výjimek.

Přednáška byla jasně strukturovaná a argumentačně dobře vystavěná. Zjednodušení, jež předložený výkladový konstrukt s sebou nese, je didakticky výhodné: student se osmělí a začne mluvit se členem v míře dostatečně dobré; při interpretaci konkrétních textů však tento výklad nemusí vždy stačit, čehož si kandidát byl plně vědom. Následující diskuse se týkala hlavně jevů, které přesahují výkladový rámec, a ptala se na cesty jeho případného rozšíření. Přednášející při ní projevil velkou schopnost reflexe i improvizace.

Závěr. Uchazeč Christophe Cusimano prokázal, že dovede v zadaném čase na zadané téma podat srozumitelný soustavný výklad na úrovni současného poznání a přitom si uchovat odstup. Prokázal vědeckou i pedagogickou způsobilost, jaká plně **vyhovuje** požadavkům standardně kladeným na uchazeče v rámci habilitačního řízení v oboru obecná jazykověda na Masarykově universitě.

V Brně dne 26.března 2014

doc. PhDr. Eva Klímová, Ph.D.
FFP SU, Opava

doc. RNDr. Tomáš Hoskovec, CSc.
FF MU, Brno

doc. RNDr. Vladimír Petkevič, CSc.
FF UK, Praha

doc. PhDr. Jan Radimský, Ph.D.
FF JČU, České Budějovice

Les articles en français font-ils système ? Perspectives théorique et didactique

Christophe Cusimano
Masarykova universita, Brno

(veřejná přednáška v rámci habilitačního řízení)

PRESENČNÍ LISTINA

Jméno

Tomáš HODKOVEC
EVA KLÍMOVÁ

GIORGIO CADORINI
JANA HOFFMANNOVÁ

JIRÍ JANCÍK
LUCIE BARTOCHOVÁ

Christophe Cusimano

Jan ZADITSKÝ

Tomáš DUBĚDA

Jurij MACHKÝ

R. Kolář
F. ČERNÁK
V. PETKEVIČ

O. VINAŘ

Miroslava SLÁDKOVÁ
VYKOPNĚLÁ KATEŘINA

Pražský lingvistický kroužek
17.vi 2013

Les articles en français font-ils système ? Perspectives théorique et didactique

Christophe Cusimano
Masarykova universita, Brno

(veřejná přednáška v rámci habilitačního řízení)

PREZENČNÍ LISTINA

Jméno

ANDREU PAUÇA
ONDŘEJ PESEK

Pražský lingvistický kroužek

se od svého počátku zabývá též otázkami jazykové politiky, a to v rozsahu od vědecky řízené kultivace jazykových standardů po právně ukotvené užívání funkčních jazyků ve společnosti. Nepřekvapí proto, že se k těmto otázkám opakovaně vracíme. Nemělo by nás překvapit ani to, že v současné Evropě opakovaně narážíme na problémy, jaké známe už od XIX století. Tím důležitější je seznámit se s nimi a přemýšlet o nich na úrovni našeho nynějšího porozumění. Dobrou příležitost k tomu dává setkání s maďarským hostem Kroužku, který otevře tema

Aussterben und Wiederherstellung von Kleinsprachen heutigen Europas anhand Beispiele von finnougriischen Sprachen Russlands

János Pusztay

(Západomaďarská universita, Szombathely)

Formálně platné právní normy současného Ruska garantují plný rozvoj menšinových jazyků, faktická politika ruského státu a jeho dílčích útvarů však vede k soustavné rusifikaci. Zvláště dobře je to vidět ve školství. Pozvaný host, přední odborník na ugrofinské (uralské) jazyky, vyloží aktuální situaci malých ugrofinských jazyků v Rusku a předloží plán revitalizace několika vybraných, jež spočívá v paralelním budování odborné terminologie a školních učebnic. Úvodní přednáška bude pronesena německy, rozpravu lze vést rusky i ve všech pracovních jazycích, jež Kroužek v mezinárodním styku užívá. Členy svoláváme a zájemce zveme na

pondělí 3. června 2013 od 18H00
posl.104, FF UK, Palachovo nám. 2

Pražský lingvistický kroužek

vždy spojoval teoretické výklady jazykových systémů s jejich využitím při praktické výuce cizím jazykům. Sezónu 2012/2013 symbolicky uzavřeme právě tímto okruhem, a to na příkladu, jež uvede

Christophe Cusimano
Masarykova universita, Brno

Les articles en français font-ils système ? Perspectives théorique et didactique

Tradiční výklad francouzského členu spočívá v množství «pravidel» a «výjimek», jež se při výuce podávají s větší či menší mírou «zjednodušení». Takový postup je však neúčinný a dlouhodobě neúnosný. Odvažme se nahradit jej při výuce takovým, který by osvětloval funkční rozdíly jednotlivých hodnot kategorie členu, jak je nabízí systém francouzského jazyka. Můžeme přitom s výhodou navázat na významné práce francouzské strukturalistické tradice. Francouzština zde představuje jen jeden příklad z řady možných, srovnání s češtinou, jazykem bez členu, je nanejvýš poučné.

Srdečně zveme na pondělí 17.června 2013 od 18H00 do posl.104 FF UK
nám. Jana Palacha, Praha – Staré Město

N.B. Plnou anotaci autorovy přednášky naleznete na stránkách < www.cercedeparague.org > .

Pražský lingvistický kroužek

přeje svým členům a příznivcům do nového kalendářního roku hodně štěstí, pevné zdraví a stále nějaký důvod k radosti. Akademický rok 2014/2015 jsme ohlásili jako sezónu filologickou. Nejvíce filologických temat přitom přinesou právě zima a jaro 2015. Zahájí

Christophe Cusimano
(Brno)

Les fatrasies françaises sémantická interpretace absurdních básní ze XIII století

Fatrasie je zvláštní žánr starofrancouzského básnictví doložený jen z úzkého časového období (2. polovina XIII století) a z omezeného prostoru na severu Francie (Pikardie). Samo jméno zůstává etymologicky nejasné. Formálně nejsou ničím neobvyklé: rýmované strofy o jedenácti krátkých verších; zcela mimořádná je však jejich tematika, jež si v ničem nezadá s vrcholným literárním absurdem XX století. Posuďte sami v překladu, který vědomě rezignuje na metrum i rým:

Stará košile / si předsevzala, / že bude advokátem. / Jenže si před ni / stoupla
třešeň / a začala jí lát. / Nebýt staré lžíce, / co znovu nabrala dech / a přinesla
rybník, / všechna voda z Temže / by skončila v košíku na chleba.

Pozvaný řečník, učitel Masarykovy university, kandidát na členství v PLK, se pokusí postihnout jedinečnost fatrasijních obrazů pomocí aparátu pařížské školy interpretativní sémantiky a zároveň využije pražských zkušeností s rozбором tematických posloupností. Vstupní přednáška bude pronesena francouzsky, diskutovat lze též v češtině.

Těšíme se na vás

v pondělí 12. ledna 2015 v 18H00
náměstí Jana Palacha 2, Praha 1

v čísle 104, FF UK

.....

Smutný kontrast ke starofrancouzské absurditě básnické pak skýtá nejnovovější produkce žurnalistická, nad níž se při následujícím zasedání zamyslí náš člen

Petr Vybíral

Žurnalistika a jazyková kultura

Podtitul »Když o majetek žádají bat'oví potomci na základě benešovských dekretů« je dostatečně výmluvný. Řečník nechce tematizovat »úpadek«, neřkuli »prznění« jazyka, čemuž se současná bohemistika z historických důvodů vyhýbá, nýbrž *zlhostejnění*. Masově přibývá těch, kterým je kvalita jazykového vyjádření lhostejná, a to i mezi takzvanými profesionály. Sám pojem profesionality přitom prošel znepokojivou proměnou: profesionál je každý, kdo za to, co dělá, dostává plat. V odborné reflexi chyb a novinářské negramotnosti se pokusíme porozumět příčinám změněného přístupu k žurnalistické profesionalitě. Srdečně zveme na

pondělí 26. ledna 2015 od 18H00
posl. 104, FF UK, Palachovo nám. 2